

3. Досліджені країни не виключають підходи «Єдиного здоров'я» для боротьби з АБР/АМР, включаючи їх безпосередньо через гармонізацію законодавства або як власну практику.

В подальшому потребують аналізу плани дій і порядки протидії АБР/АМР у інших країнах, вивчення стану реалізації, наявних проблем і перепон, перспектив подальших кроків і вироблення рекомендацій для вітчизняної політики боротьби з антибіотикорезистентністю.

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СПОЖИВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ХВОРОБИ ПАРКІНСОНА В УКРАЇНІ

Котвіцька А.А., Прокопенко О.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Хвороба Паркінсона (ХП) є значною медико-соціальною проблемою як із погляду зниження якості життя пацієнтів, так із позиції встановлення діагнозу, підбору ефективних схем фармакотерапії. Досвід соціально орієнтованих систем охорони здоров'я свідчить, що своєчасний початок лікування із застосуванням сучасних лікарських препаратів (ЛП) сприяє істотному зниженню частоти ускладнень, запобігає інвалідизації, поліпшує якість життя хворих та сприяє їх активному довголіттю. Враховуючи зростання епідеміологічних показників ХП та багатовекторність надання медичної та фармацевтичної допомоги особливої актуальності заслуговують дослідження, які дають можливість оцінити витрати на фармакотерапію та раціональність застосування різних ЛП при терапії цього захворювання. Таким чином, дослідження, які дозволять визначити сучасний стан ринку та тенденції споживання ЛП для лікування ХП, є актуальними.

Метою дослідження стало визначення особливостей і тенденцій споживання населенням України ЛПІ для лікування ХПІ у натуральному та грошовому вимірі за 2014–2018 рр. Для проведення аналізу показників роздрібного продажу ЛПІ для лікування ХПІ нами використовувалися дані аналітичної компанії дослідження фармацевтичного ринку «Фармстандарт» компанії «Моріон». З метою перерахунку показників роздрібних продажів ЛПІ у грошовому еквіваленті в порівняльні ціни до базового 2014 року, нами були використані індекси роздрібних цін, які були розраховані та проаналізовані у попередньому дослідженні. Під час проведення дослідження використано такі методи: логічного, системно-аналітичного, порівняльного аналізу та узагальнення інформації.

Основний матеріал дослідження. За результатами ретроспективного аналізу споживання ЛПІ для лікування ХПІ за 2014–2018 рр. встановлено, що обсяг роздрібних продажів ЛПІ мав тенденцію росту. Так, у 2016 р. цей показник перевищив на 120 млн. грн. за 584 тис. упаковок із темпами приросту 53,25 % у грошовому і 32,88% у натуральному вимірі у порівнянні з 2015 р. Доведено, що у 2018 р. темпи приросту у грошовому вимірі збільшилися на 29,56%, а у натуральному – на 98,2% порівняно з 2014 р.

Проведений аналіз споживання ЛПІ у натуральних показниках свідчить, що у 2015 р. відбулося поступове зменшення обсягів продажів протипаркінсонічних ЛПІ. Так, кількість проданих упаковок значно зменшилась у 2015 р. порівняно з 2014 р. таких ЛПІ за міжнародною непатентованою назвою (МНН), як: *ротиготин* ($T_{\text{пр}2015}=-88,30$), *ропінірол* ($T_{\text{пр}2015}=-86,97$), *леводопа*, *інгібітори декарбоксилази та інгібітор КОМТ* ($T_{\text{пр}2015}=-25,24$). Необхідно зазначити, що протягом 2016–2018 рр. ЛПІ *ротиготин* був відсутній на роздрібному фармацевтичному ринку України, що, на нашу думку, й обумовлює зниження його показників темпів приросту.

Протягом 2016–2017 рр. спостерігається загальна тенденція росту обсягів роздрібних продажів протипаркінсонічних ЛПІ у натуральному виміру ($T_{\text{пр}2016}=32,88\%$; $T_{\text{пр}2017}=35,56\%$). Найбільше значення показника

темпу приросту спостерігалися серед таких ЛП за МНН як: *разагілін* ($T_{\text{пр}2016}=460,23\%$; $T_{\text{пр}2017}=124,94\%$), *ривастигмін* ($T_{\text{пр}2016}=43,92\%$; $T_{\text{пр}2017}=126,66\%$), *леводопа*, *інгібітори декарбоксилази та інгібітор КОМТ* ($T_{\text{пр}2016}=36,23\%$; $T_{\text{пр}2017}=20,42\%$).

За результатами дослідження встановлено, що у 2018 р. спостерігається негативна тенденція щодо зменшення обсягів роздрібних продажів протипаркінсонічних ЛП у натуральному виміру ($T_{\text{пр}2018}=-7,10\%$). Даний факт викликає занепокоєння та потребує проведення подальшого дослідження, оскільки значення показників захворюваності населення на ХП зростає, а кількість реалізованих упаковок ЛП зменшується. Звертає увагу той факт, що ЛП за МНН *біпериден* був представлений на роздрібному фармацевтичному ринку тільки у 2017 р., що негативно вплинуло на середнє значення показника темпу приросту у 2018 р.

За результатами аналізу обсягів роздрібних продаж ЛП у грошовому виміру доведено, що протягом 2014–2017 рр. відмічається позитивна тенденція росту значення показника темпу приросту ($T_{\text{пр}2015}=14,71\%$; $T_{\text{пр}2016}=53,25\%$; $T_{\text{пр}2017}=29,30\%$). Лідером за темпом приросту продажів серед протипаркінсонічних ЛП у грошових показниках у 2015 р. був визначений *ривастигмін* ($T_{\text{пр}2015}=158,84\%$), у 2016 р. та 2017 р. – *разагілін* ($T_{\text{пр}2016}=462,88\%$, $T_{\text{пр}2017}=120,35\%$). У 2018 р. найбільший позитивний темп приросту демонструє ЛП за МНН *леводопа*, *інгібітори декарбоксилази та інгібітор КОМТ*. Так, обсяги реалізації у грошових показниках цієї групи ЛП збільшилися у 2018 р. порівняно з попередніми періодами – від 6,12% у 2015 р. до 31,95% у 2018 р. (на 25,83%). Особливої уваги потребують отримані дані за 2018 р., з яких видно, що спостерігається тенденція до зниження значення показника темпу приросту ($T_{\text{пр}2018}=-1,76\%$). Таким чином, можна стверджувати, що негативні процеси, які спостерігаються на фінансовому ринку України призвели до зростання цін на ЛП, та мали безпосередній вплив на обсяг продажів ЛП для лікування ХП.

Установлено, що у 2018 р. тільки 4 ЛП за МНН мали позитивну тенденцію збільшення обсягів продажів у грошовому виміру, а саме: *леводопа, інгібітори декарбоксилази та інгібітор КОМТ* ($T_{\text{пр}}=31,95\%$), *праміпексол* ($T_{\text{пр}}=16,30\%$), *леводопа з інгібіторами декарбоксилази* ($T_{\text{пр} 2018 \text{ р.}}=9,92\%$), *амантадин* ($T_{\text{пр}}=9,30\%$). Даний факт свідчить про пріоритет вибору фармакотерапевтичних груп ЛП для схем лікування хворих на ХП.

Висновки. За результатами ретроспективного аналізу споживання ЛП для лікування ХП протягом 2014–2018 рр. встановлено, що обсяг роздрібних продажів ЛП мав характерну тенденцію зростання. Доведено, що за 2014–2018 рр. обсяг роздрібних продажів ЛП у грошовому вимірі збільшилися на 29,56%, а у натуральному – на 98,2%.

АНАЛІЗ ДОКАЗОВОЇ БАЗИ ВИКОРИСТАННЯ СТАТИНІВ ПРИ ГОСТРИХ ПОРУШЕННЯХ МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ

Левицька О. Р.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького,
м. Львів, Україна
levytska.oksana@gmail.com

Вступ. Однією із груп ЛЗ, які використовуються з метою як первинної (у пацієнтів з високим ризиком серцево-судинних подій), так і вторинної профілактики гострих порушень мозкового кровообігу (ГПМК) (зокрема, інсультів), є статини. Основні вітчизняні медико-технологічні документи, які регламентували порядок використання цієї групи лікарських засобів (ЛЗ) при інсультах були затверджені у 2012 та 2014 рр. З того часу інсультологія поповнилася новими доказовими даними щодо використання статинів при ГПМК (інсультах), що і зумовило актуальність наших досліджень.